

Bydgoszcz, 27 czerwca 2025 r.

Informacja prasowa

Kto może otrzymać niezrealizowane świadczenie wspierające?

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnia w jakich okolicznościach i kto ma prawo ubiegać się o wypłatę niezrealizowanego świadczenia wspierającego, a kiedy jest to już niemożliwe.

Osoby z niepełnosprawnością, które ukończyły 18. rok życia, mogą ubiegać się w ZUS-ie o świadczenie wspierające, jeżeli posiadają decyzję wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności dotyczącą poziomu potrzeby wsparcia, a przyznana liczba punktów uprawnia je do otrzymania tego świadczenia. W przypadku śmierci osoby uprawnionej do świadczenia wspierającego, która nie zdążyła go pobrać, a za życia złożyła wniosek do ZUS-u i **miała ustalone prawo do tego świadczenia**, najbliżsi mogą wystąpić do ZUS-u o wypłatę niezrealizowanego świadczenia. W tym celu należy złożyć odpowiedni wniosek (formularz SWN-INF) – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

- O takie świadczenie może ubiegać się osoba, która wspólnie zamieszkiwała i gospodarowała z osobą zmarłą, nawet jeśli nie jest z nią spokrewniona. Możliwość ta dotyczy jedynie sytuacji w której osoba z niepełnosprawnością w dniu śmierci miała przyznane prawo do świadczenia wspierającego i świadczenie to nie zostało tej osobie wypłacone. Roszczenie o wypłatę świadczenia wspierającego wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której to świadczenie przysługiwało – mówi rzeczniczka.

Jeśli osoba z niepełnosprawnością miała w dniu śmierci przyznane świadczenie wspierające wraz z wyrównaniem za poprzednie miesiące i wyrównanie to nie zostało wypłacone, wówczas osoba która z nią wspólnie zamieszkiwała i gospodarowała ma prawo do wypłaty tego wyrównania.

Niezrealizowane świadczenie a nierozpatrzony wniosek?

O niezrealizowane świadczenie wspierające nie można jednak ubiegać się, jeśli osoba z niepełnosprawnością złożyła wniosek o świadczenie do ZUS, ale zmarła przed przyznaniem świadczenia. W takiej sytuacji ZUS nie ma już podstaw prawnych, aby ustalić, czy osoba zmarła spełniałaby warunki do otrzymania świadczenia wspierającego, a tymi warunkami są:

- posiadanie decyzji wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, w której liczba punktów została ustalona na poziomie uprawniającym do przyznania świadczenia,
- złożenie wniosku do ZUS-u o świadczenie wspierające po uzyskaniu ostatecznej decyzji WZON,
- miała ukończone 18 lat,
- mieszkała w Polsce,
- była obywatelką lub obywatelem Polski albo Unii Europejskiej (UE) lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), a jeśli nie – to przebywała w Polsce i miała dostęp do rynku pracy.

Nie można złożyć wniosku o świadczenie wspierające po śmierci osoby z niepełnosprawnością

Świadczenie wspierające przyznawane jest osobie z niepełnosprawnością na podstawie wniosku, który inicjuje postępowanie w tej sprawie. Wniosek o świadczenie może złożyć zarówno osoba z niepełnosprawnością, jak i osoba upoważniona do jej reprezentowania. W momencie śmierci osoba

fizyczna traci status podmiotu prawa, co oznacza, że przestaje posiadać zdolność prawną oraz zdolność do czynności prawnych. W związku z tym wygasają wszelkie prawa i obowiązki związane z zmarłym, a także pełnomocnictwa, które ta osoba wcześniej udzieliła. To oznacza, że jeśli przed śmiercią osoby z niepełnosprawnością nie został złożony wniosek o świadczenie wspierające, to nie może go złożyć inna osoba. Osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca z osobą z niepełnosprawnością nie ma możliwości skutecznego ubiegania się o przyznanie niezrealizowanego świadczenia wspierającego, nawet jeśli osoba z niepełnosprawnością otrzymała decyzję o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia, która przyznaje jej odpowiednią liczbę punktów uprawniających do świadczenia i decyzja ta, w momencie śmierci osoby z niepełnosprawnością, była ostateczna.

W przypadku odmowy przyznania świadczenia, od decyzji można odwołać się do sądu za pośrednictwem ZUS w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji.

Krystyna Michałek
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim